

**Götürü Bedel ihalede
Beklenilmeyen Olgular
Nedeniyle Gerçekleşen Masraf
Kalemlerinden Ötürü Aşırı
Ölçüde Aşılması ve Bu Durum
Karşısında Sözleşmenin
Uyarlanmaması Nedeniyle
Yüklenicinin Sözleşmeden
Dönme Hakkı**

**Götürü Bedel ihalede
Beklenilmeyen Olgular
Nedeniyle Gerçekleşen Masraf
Kalemlerinden Ötürü Aşırı
Ölçüde Aşılması ve Bu Durum
Karşısında Sözleşmenin
Uyarlanmaması Nedeniyle
Yüklenicinin Sözleşmeden**

Dönme Hakkı

Yüklenici, daha sonradan ortaya çıkan beklenilmeyen olgular nedeniyle sözleşmenin kurulması sırasında kararlaştırılan götürü bedelle işi yapmasının zorlaşmasından dolayı, hakimden sözleşmeye müdahale ederek, sözleşmenin yeni koşullara uyarlanmasını talep edebilir .

Ancak, yüklenicinin talebi halinde -uyarlanma imkanının olmadığı veya sözleşmenin uyarlanmasının diğer taraftan beklenilemeyeceği hallerde- hakim TBK m. 480/II'deki *"Ancak, başlangıçta öngörülemeyen veya öngörülebiliş de taraflarca göz önünde tutulmayan durumlar, taraflarca belirlenen götürü bedel ile eserin yapılmasına engel olur veya son derece güçleştirirse yüklenici, hâkimden sözleşmenin yeni koşullara uyarlanmasını isteme, bu mümkün olmadığı veya karşı taraftan beklenemediğı takdirde sözleşmeden dönme hakkına sahiptir."* düzenlemesi gereğı,

yüklenicinin talebiyle de sözleşmeden dönüldüğüne de karar verebilecektir. Bu hükümlerle uyarlanma yetkisi hakime, sözleşmeden dönme hakkı da yükleniciye verilmiştir³⁸⁷. Yargıtay da uyarlanma imkanının bulunmadığı veya iş sahibinden bunun beklenemediğı hallerde sözleşmenin yüklenici tarafından geriye etkili şekilde sona erdirebileceğini kabul etmektedir³⁸⁸. Yüklenici sözleşmenin uyarlanmasını talep etmişse, hakim şartları mevcutsa bile sözleşmeden dönmeye karar veremeyecektir.

TBK m. 480/II uyarınca yüklenici dönme iradesini iş sahibine ulaştırarak da sözleşmeden dönme hakkını kullanacaktır. Bu konu götürü bedelin uyarlanması ele alınırken detaylı bir şekilde incelenmiştir.

15. HD, 14.1.2020, E. 2019/2492, K. 2020/71:"6098 sayılı TBK 480. maddedeki düzenlemeye göre; eser sözleşmesinde bedel götürü olarak belirlenmişse yüklenici, eseri o bedelle meydana

getirmekle yükümlüdür. Eser, öngörülenden fazla emek ve masrafı gerektirmiş olsa bile yüklenici, belirlenen bedelin artırılmasını isteyemez (6098 sayılı TBK 480/I). Ancak, başlangıçta öngörülemez veya öngörülebilir de taraflarca göz önünde tutulmayan durumlar, taraflarca belirlenen götürü bedel ile eserin yapılmasına engel olur veya son derece güçleştirirse yüklenici, hakimden sözleşmenin yeni koşullara uyarlanmasını isteme bunun mümkün olmadığı veya karşı taraftan beklenemediği takdirde sözleşmeden dönme hakkına sahiptir.

Dürüstlük kurallarının gerektirdiği durumlarda yüklenici ancak fesih hakkını kullanabilir (6098 sayılı TBK 480/2). Eser, öngörülenden az emek ve masrafı gerektirmiş olsa bile iş sahibi, belirlenen bedelin tamamını ödemekle yükümlüdür (6098 sayılı TBK 480/3). Maddede belirtilen sözleşmeden dönme geriye etkili, fesih ise ileriye etkili sonuç doğuracaktır. Sözleşmenin uyarlanmasıyla ilgili 6098 sayılı TBK 480. maddede yer

alan kural ile ücretin götürü olarak kararlaştırıldığı sözleşmelerdeki ücretin değişmemesi kuralına bir istisna getirilmiştir (Yargıtay 15. HD. 10.04.2017, 2016/2989 E. 2017/1630 K.).

Sözleşmenin temelini oluşturan konularda önceden öngörülemez veya öngörülmesine rağmen gerçekleşeceğine ihtimal verilmeyen önemli değişiklikler sonucu edimler arasındaki dengenin aşırı bozulması halinde iyi niyet kurallarını da göz önünde tutarak, hakim tarafından sözleşme değişen koşullara uyarlanabilecektir.”